

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/239/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511213832
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7511213832.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom v Prahe, Novodvorská 994, IČO: 25 117 483, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: C. B., L.. XX.X.XXXX, J. E. Y. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, v konaní o 295,16 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 10C/66/2012-66 zo dňa 8.11.2012

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 € a tieto zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd prvého stupňa) návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal a uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania na účet právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku v sume 148,18 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O zamietnutí návrhu rozhodol v zmysle ustanovenia § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka po zistení, že k zosplatneniu úveru došlo 3.6.2008, lehota na plnenie bola určená dňom 5.6.2008, čiže od tejto doby začala plynúť premlčacia lehota a návrh bol podaný na súde až 22.9.2011, teda po zákonnej premlčacej lehote. S prihliadnutím na ust. § 107 Občianskeho zákonníka mal za preukázané, že nárok zo strany navrhovateľa je premlčaný a keďže zo strany odporcu a vedľajšieho účastníka bola vznesená námietka premlčania, súd v celom rozsahu návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. V prejednávanej veci navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporca náhradu trov konania nepožadoval, preto náhradu trov konania odporcovi nepriznal. Priznal však náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, keďže ich považoval za účelne vynaložené, lebo v dôsledku jeho vyjadrení a procesnej obrany došlo k zamietnutiu návrhu voči odporcovi. Trovy konania vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby, a to z odmeny 4x 23,24 €, z režijného paušálu 4x 7,63 € a z DPH vo výške 20 %, spolu 148,18 €.

Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške na 19,12 € s DPH. V dôvodoch odvolania uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pričom podľa údajov Ministerstva vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, pričom pred zaslaním oznámenia nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Uviedol, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý výrok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 23,32 €. Nesúhlasil s argumentáciou navrhovateľa a aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. na danú vec považuje za nenáležitú. Poukázal na skutočnosť, že práve jeho pôsobenie v konaní predstavuje adekvátny a účinný prostriedok ochrany spotrebiteľských práv pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nakoľko práve vznesenie jednotlivých námietok viedlo k zamietnutiu žaloby. Uviedol, že súd pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v súlade s ustálenou súdnou praxou a právnou teóriou. Poukázal na č. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj na čl. 38, čl. 47 Charty základných práv EÚ. Uviedol, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, zriadeným zákonom a každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Na záver uviedol, že ak platí, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník hlavný a má platiť aj „rovnosť účastníkov“ ako jeden zo základných princípov súdneho konania, potom neexistuje rozumný dôvod nepriznať vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia za situácie, ak nárok na náhradu trov vznikne účastníkovi, ktorého vedľajší účastník v konaní podporoval.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa ako podané včas a oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p., t.j. preskúmal rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je v napadnutom výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 148,18 € vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa výsledku konania vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania, pretože vystupoval na strane odporcu, ktorý bol v konaní úspešný a zároveň ním vynaložené trovy konania boli potrebné na účelné bránenie práva odporcu, na strane ktorého vystupoval, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania tak, ako sú tieto podrobne špecifikované v odôvodnení jeho rozsudku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že návrh na začatie konania bol doručený súdu dňa 22.9.2011. Súd prvého stupňa dňa 28.2.2012 vydal vo veci platobný rozkaz. Podaním doručeným súdu dňa 23.2.2012 vedľajší účastník vstúpil do konania a požiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania. Dňa 16.5.2012 bol súdu doručený odpor vedľajšieho účastníka, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Toto vyjadrenie bolo doručené navrhovateľovi dňa 19.7.2012.

Dňa 1.10.2012 súd nariadil pojednávanie na deň 8.11.2012. Predvolanie na toto pojednávanie bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa, odporcovi aj právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka dňa 8.10.2012. Na pojednávaní dňa 8.11.2012 právny zástupca navrhovateľa zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu. Odporca žiadal návrh zamietnuť v celom rozsahu a pripojil sa k stanovisku vedľajšieho účastníka vysloveného v odpore a taktiež vzniesol námietku premlčania. Právny zástupca vedľajšieho účastníka žiadal návrh zamietnuť v celom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania, ktoré vyčísli v zákonnej lehote.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že k zamietnutiu návrhu na začatie konania došlo potom, čo vedľajší účastník podaním doručením súdu dňa 23.2.2013 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

Za tejto situácie bezpochyby právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. pre účelné bránenie práva odporcu, t.j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech odporcu. Nemožno preto hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia ako trovy nadbytočné, či neúčelné tak, ako to namieta navrhovateľ vo svojom odvolaní.

Nemožno preto prisvedčiť odvolacej námietke navrhovateľa, že právnym zastúpením vedľajšieho účastníka došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania.

K odvolacej námietke navrhovateľa ohľadne významu právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka odvolací súd uvádza nasledovné:

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom, v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Združeniu podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne ku náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľa odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci, spočívajúce v zastúpení advokátom, boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci odporcu), a to s poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p..

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo, ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle ust. čl. 47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak právny zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a pod. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

V prejednávanej veci trovy účtované vedľajším účastníkom v súvislosti s poskytnutím právnych služieb právnym zástupcom sú účelné tak, ako bolo vyššie uvedené, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Účastníkmi odvolacieho konania boli len navrhovateľ a vedľajší účastník, lebo o právach a povinnostiach odporcu sa v odvolacom konaní vôbec nerozhodovalo. Predmetom odvolacieho konania boli iba trovy konania vedľajšieho účastníka, pričom na ich náhradu bol zaviazaný navrhovateľ.

V odvolacom konaní bol navrhovateľ neúspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a zároveň mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému vedľajšiemu účastníkovi. Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby, t.j. vyjadrenie k odvolaniu, a to z odmeny v sume 8,30 € podľa § 14 ods. 3 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky, t.j. vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny, keďže ide o vyjadrenie k odvolaniu proti rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, z režijného paušálu za tento úkon vo výške 7,81 € a DPH vo výške 20 %, t.j. 3,22 €. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú 19,33 € (8,30 € + 7,81 € + 3,22 €), ktoré je v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, č. ú. 0104681744/0900, VS: 1481211.

Pri určení odmeny za úkon právnej služby odvolací súd vychádzal z tarifnej hodnoty 148,18 €, t.j. z výšky priznaných trov vedľajšiemu účastníkovi, pretože tarifnou hodnotou veci v odvolacom konaní bola výška týchto priznaných trov vedľajšiemu účastníkovi.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.